

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Artur Adamski
POWIAT PŁOŃSKI

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Mirosław Graczyk
POWIAT TORUŃSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Jan Kaluszkiewicz
POWIAT CIECHANOWSKI

Janusz Mielczarek
POWIAT ŁĘCZYCKI

Artur Pizoń
POWIAT JANOWSKI

Radosław Roszkowski
POWIAT PRUDNICKI

Piotr Rzeszotarski
POWIAT SIERPECKI

Marek Szczepański
POWIAT CHOJNICKI

Waldemar Trełka
POWIAT RADOMSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Artur Maruszczak
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

CZŁONKOWIE

Piotr Babicki
POWIAT STARACHOWICKI

Leszek Bajon
POWIAT SŁUBICKI

Artur Bieliński
POWIAT ZGORZELECKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Sebastian Szaleniec
POWIAT BĘDZIŃSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or. A 0531/319/25

Warszawa, 15 grudnia 2025 roku

Szanowna Pani

Katarzyna Ueberhan

Przewodnicząca Podkomisji nadzwyczajna do rozpatrzenia: przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933) (PSR02N)

Szanowna Pani Przewodnicząca,

w związku z pracą nad projektami ustaw dotyczącymi asystencji osobistej w imieniu Związku Powiatów Polskich przekazuję uwagi i propozycje poprawek do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami.

Jednocześnie informuję, że Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego negatywnie zaopiniowała rządowy projekt ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami, z uwagi na brak waloryzacji kosztów realizacji zadania oraz drastycznie obniżenie dotacji na jego obsługę pomimo pozostawienia w projekcie ustawy wszystkich pierwotnie przewidzianych zadań.

Zwracamy uwagę, że projekt w trakcie kilkumiesięcznych prac rządowych ewoluował na niekorzyść realizatorów zadań i osób, które będą pełniły rolę asystentów.

Realizacja asystencji ma być wykonywana jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Niestety w tym zakresie samorządy w relacji ze stroną rządową mają wyłącznie negatywne doświadczenie. Brak urealnienia w czasie kosztów zadań zleconych powoduje, że z czasem są one przerzucane na samorządy i organizacje pozarządowe, którym zadania te często są podzlecane.

Proponowane poprawki mają na celu właściwe zabezpieczenie środków na realizację zadania asystencji po stronie budżetu państwa. Oczekuję, że zarówno koalicja rządząca jak i opozycja wykażą się elementarnymi zasadami uczciwości w przekazywaniu samorządom i organizacjom pozarządowym zadań rządowych i poprą proponowane przez nas poprawki.

I. Poprawka dotycząca waloryzacji wynagrodzeń asystentów

Art. 21

W art. 21 po ust. 6 dodaje się ust. 6a-6c w brzmieniu:

„6a. Stawki godzinowe, o których mowa w ust. 6, podlegają corocznej waloryzacji, począwszy od dnia 1 stycznia każdego roku kalendarzowego, co najmniej o prognozowany wskaźnik przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej na rok poprzedzający, zawarty w uchwalonym przez Radę Ministrów projekcie ustawy budżetowej przedłożonym Sejmowi do dnia 30 września roku poprzedzającego.

6b. Przy waloryzacji, o której mowa w ust. 6a, uwzględnia się także różnicę pomiędzy wskaźnikiem prognozowanym a wskaźnikiem rzeczywistego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłoszonym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

6c. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, do dnia 15 października każdego roku, wysokość stawek godzinowych asystencji osobistej obowiązujących od dnia 1 stycznia roku następnego, z uwzględnieniem zasad, o których mowa w ust. 6a i 6b.”

alternatywnie

W art. 21 po ust. 6 dodaje się ust. 6a-6b w brzmieniu:

„6a. Stawki godzinowe, o których mowa w ust. 6, podlegają corocznej waloryzacji, począwszy od dnia 1 kwietnia każdego roku kalendarzowego, co najmniej o średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, zawarty w ustawie budżetowej.

6b. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, do 15 marca każdego roku, wysokość stawek godzinowych asystencji osobistej obowiązujących od dnia 1 kwietnia.”.

Uzasadnienie

Celem poprawki jest zagwarantowanie, że stawki wynagrodzeń asystentów (a pośrednio również wysokość dotacji na obsługę zadania) będą waloryzowane. Innymi słowy celem jest zapewnienie godnych wynagrodzeń dla osób, które podejmą się wykonywania pracy asystenta.

W pierwszej opcji proponuje się zapis, jaki był zawarty w rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami w wersji z września 2025 r.

W drugiej opcji proponujemy bardziej „korzystne” dla budżetu rozwiązanie tj. powiązać waloryzację ze wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, z uwagi na rządowy charakter zadania.

II. Poprawka dotycząca kosztów obsługi zadania

1. w art. 82:

1) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Koszty obsługi zadania zleconego wynoszą 7 % przekazanej należnej dotacji na asystencję osobistą, obejmującej środki na wypłaty wynagrodzeń asystentów osobistych wraz z należnymi składkami i wpłatami realizatora.

2) ust. 9 otrzymuje brzmienie

„9. Środki otrzymane na realizację asystencji osobistej przez podmioty, o których mowa w art. 52 ust. 1, albo środki otrzymane na realizację asystencji osobistej przez gminy nie mogą być niższe niż 4 % przekazanej należnej dotacji na asystencję osobistą, obejmującej środki na wypłaty wynagrodzeń asystentów osobistych wraz z należnymi składkami i wpłatami realizatora.

Uzasadnienie

Celem poprawki dot. art. 88 ust. 3 jest zapewnienie w minimalnym zakresie kosztów na obsługę zadania. Należy zwrócić uwagę, że poza typowymi kosztami obsługi zadania, z dotacji mają być finansowane wynagrodzenia koordynatorów, których realizatorzy (powiat, organizacje pozarządowe) będą musiały obligatoryjnie zatrudniać, i którym w projekcie ustawy przypisano konkretne zadania. Kwota dotacji na koszty obsługi obecnie przewidziana w projekcie jest rażąco zaniżona. Należy podkreślić, że pulę 7% kosztów na obsługę zadania przewidywał jeszcze projekt z września 2025 r. Już wtedy organizacje samorządowe wskazywały, że taka kwota nie pozwoli na to, aby finansować na odpowiednim poziomie wynagrodzenie koordynatorów, nie mówiąc o innych kosztach. Nie znajduje również żadnego racjonalnego uzasadnienia kwotowe ograniczenie wysokości dotacji na jednego użytkownika (216 zł) i to bez jakiegokolwiek waloryzacji tej kwoty w czasie. Taka wysokość dotacji nie pozwoli nawet na pokrycie kosztów pracy koordynatora

w związku z obowiązkowym przeprowadzeniem ewaluacji asystencji, w terminach i zakresie określonym w projekcie (art. 49). Konsekwencją zmiany zaproponowanej w ust. 3 jest dokonanie analogicznej zmiany w art. 82 ust. 9 tj. zwiększenie (do wysokości przewidzianej w projekcie w wersji z września 2025 r.) środków na obsługę zadania w przypadku, gdy realizatorem będzie gmina albo organizacja pozarządowa.

2. Art. 122 otrzymuje brzmienie:

„Art. 122. 1. Koszty obsługi zadania zleconego, o którym mowa w art. 82 ust. 3 wynoszą w:

- 1) 2027 i 2028 – 10%,
- 2) 2029 – 9%,
- 3) 2030 – 8%

– przekazanej należnej dotacji na asystencję osobistą, obejmującej środki na wypłaty wynagrodzeń asystentów osobistych wraz z należnymi składkami i wpłatami pracodawcy.

2. Środki na realizację asystencji osobistej przez podmioty, o których mowa w art. 52 ust.1 albo gminy nie mogą być niższe niż w:

- 1) 2027 i 2028 – 7%,
- 2) 2029 – 6%,
- 3) 2030 – 5%

– przekazanej należnej na asystencję osobistą, obejmującej środki na wypłaty wynagrodzeń asystentów osobistych wraz z należnymi składkami i wpłatami pracodawcy.”

Uzasadnienie

Poprawka do art. 122 (przepis przejściowy) jest konsekwencją proponowanej zmiany do art. 82 i jest powtórzeniem brzmienia proponowanych przepisów projektu ustawy w wersji z września 2025 r.

III. Poprawka dotycząca administracyjnej kary pieniężnej

Skreśla się Rozdział 15

Uzasadnienie

Projekt przewiduje nałożenie przez wojewodę na realizatorów administracyjnych kar pieniężnych za uchybienia, z których większość podlega już sankcjonowaniu przez państwo na podstawie innych przepisów albo wiąże się z obowiązkiem zapłaty odsetek za opóźnienia. Zwracamy uwagę, że nawet niewielkie uchybienia (np. jednodniowy brak możliwości zapewnienia zastępstwa za asystenta wynikającego z niemożliwych do przewidzenia okoliczności, którym realizator nie był stanie przeciwdziałać np. kumulacja zwolnień chorobowych w sezonie grypowym) będzie wiązał się z koniecznością zapłaty kary w wysokości nie mniejszej niż 2 tys. zł.

Należy dodać, że proponowane w art. 101 ust. 3 projektu ustawy dyrektywy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej są mniej korzystne niż te wynikające z art. 189d Kodeksu postępowania administracyjnego.

W art. 101 ust. 4 przewidziano tylko jedną przesłankę odstąpienia od nałożenia kary (brak przekazania dotacji przez wojewodę w terminie), pomijając przesłanki zawarte w art. 189f Kodeksu postępowania administracyjnego.

Należy przy tym zaznaczyć, że zgodnie z art. 189a ust. 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, przepisów KPA nie stosuje się w przypadku uregulowania w przepisach odrębnych przesłanek wymiaru kary czy odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka